

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa R. M.
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w Ł.
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) przyznaje na rzecz adwokata R. T. ze Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w (...)) kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym wraz z należnym podatkiem VAT.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na

skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód R. M. wskazał na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt. 4) k.p.c. Wniosek ten nie odniósł skutku. Powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżący, w uzasadnieniu tej przesłanki, zaprezentował wywód prawny sprowadzający się w istocie do polemiki z oceną materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed Sądem Apelacyjnym w (...), podczas gdy podstawą oceny wystąpienia przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt. 4) k.p.c., nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2012 r., II PK 46/12, nie publ.). Skarżący, R.

M., tytułem uzasadnienia przesłanki oczywistej zasadności wywiedzionej przez siebie skargi kasacyjnej, zarzucił, iż w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Ł. nie zostały uwzględnione jego wnioski dowodowe, zaś w postępowaniu odwoławczym Sąd II instancji powielił błędną argumentację Sądu Okręgowego wskazując, że uwarunkowania zgłoszone we wnioskach dowodowych nie dotyczą okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, podczas gdy były one, jak podniósł skarżący, kluczowymi dowodami dla ustalenia, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci zdrowia. Zdaniem skarżącego za oczywistą zasadnością jego skargi przemawia również ta okoliczność, że „w celu ustalenia, czy pobyt w zakładzie karnym powoda nie spowodował negatywnych następstw w jego stanie zdrowia, należało uwzględnić wniosek dowodowy o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa, zdrowia publicznego, okulisty i psychologa, tak, aby móc ustalić czy warunki panujące w celach nie naruszały podstawowych praw skazanego oraz w jaki sposób warunki te oddziaływały na obszary zdrowia powoda, które wskazał jako te, wobec których defekty odczuwa w nadzwyczajny sposób”. W dalszej kolejności R. M. stwierdził, iż Sąd Apelacyjny w (...) uchybił przepisom proceduralnym poprzez zaniedbanie ustalenia, czy okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda wymagały powzięcia wiadomości specjalnych, a które to informacje mogły zostać wykazane tylko za pomocą przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych danych specjalności, wskazanych we wnioskach dowodowych. Wnioski te, jak zauważył skarżący, zostały jednak oddalone przez Sąd II instancji, z uwagi na to, że przeciwny skutek prowadziłyby to do nieuzasadnionego przedłużania postępowania.

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty, przy czym zaprezentowany

w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku sformułowane przez skarżącego wbrew zakazowi konfrontowania przez Sąd Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami nie prowadzi do wniosku o oczywistej zasadności skargi. W konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez skarżącą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez R. M. w sposób właściwy wykazana. Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw